

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: a) T. H. V., zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, b) K. Y. H., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 10. 11. 2017, č. j. OAM-788/ZA-ZA11-HA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2018, č. j. 4Az 1/2018 – 17,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Usnesením ze dne 7. 2. 2018, č. j. 4Az 1/2018 – 17, Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) odmítl jako opožděnou žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2017, č. j. OAM-788/ZA-ZA11-HA10-2017. Tímto rozhodnutím byla žádost žalobce a) o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Nepřipustnost byla shledána v neuvedení nových skutečností ze strany žalobce, jež by byly relevantní z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Žalobce a) (dále jen „stěžovatel“) podal proti shora uvedenému usnesení městského soudu kasační stížnost s návrhem na přiznání odkladného účinku této stížnosti. V tomto návrhu uvedl, že v důsledku právní moci a zejména vykonatelnosti rozhodnutí žalovaného pozbude oprávnění pobývat na území České republiky a bude nucen území opustit, aby se vyhnul případnému vedení řízení o správním vyhoštění. Stěžovatel však má na území ČR vytvořeno veškeré rodinné, pracovní i sociální zázemí, a proto by byl jeho nucený návrat bezpochyby zásadní újrou, a naopak je třeba zdůraznit, že dle jeho názoru přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nemůže žádným jiným osobám vzniknout jakákoliv újma a není ani v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Stěžovatel konkretizoval svůj soukromý a rodinný život na území ČR tak, že zde pobývá velmi dlouhou dobu, přičemž sdílí společnou domácnost se svou manželkou, paní H. K. Y., nar. dne X, st. příslušnost X, která na území ČR podniká. Stěžovatel dále uvedl, že má v ČR dvě nezletilé děti a další tři děti družky (*myšleno zřejmě výše uvedené manželky, s níž uzavřel sňatek dne 20. 12. 2017 a s níž a s jejímiž třemi dětmi žije dle správnímu orgánu předložené nájemní smlouvy v jedné domácnosti – pozn. soudu*), o které se stará a celá rodina je tedy na stěžovateli existenčně závislá. Nepřiznáním odkladného účinku by tedy bylo zcela zásadním způsobem zasaženo nejen do života stěžovatele, ale právě a především do soukromého a rodinného života jeho rodiny. Také upozornil, že z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že k právu na spravedlivý proces patří i možnost, aby se osobně účastnil soudního řízení, respektive měl možnost být v přímém kontaktu se svým právním zástupcem, přičemž v případě nepřiznání odkladného účinku bude stěžovatel o toto své oprávnění připraven. Dále poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že „*k bezprostřednímu opuštění území ČR by mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákony nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se tak riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na dobu určitou.*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100).

[4] Žalovaný vyjádřil nesouhlas s přiznáním odkladného účinku. Uvedl, že stěžovatelem zmiňované skutečnosti nenasvědčují tomu, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro něj znamenaly újmu, a které by v jeho případě svědčily pro přiznání odkladného účinku. A dále odkázal na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2014, č. j. 45 Az 10/2014 - 38, týkající se přiznávání odkladného účinku žalobám v případech opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu, v němž je uvedeno, že „*[p]okud žadatel o mezinárodní ochranu opakovaně podává žádosti o udělení mezinárodní ochrany s totožnými důvody, díky kterým trvale zůstává v režimu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, přičemž z dosud vydaných správních rozhodnutí lze usoudit, že od podávaných žádostí nelze očekávat pozitivní výsledek, tedy udělení mezinárodní ochrany, jde o taktiku, která je zjevným zneužitím azylového řízení. V takové situaci nelze žalobě proti rozhodnutí, jímž bylo podle §25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, opět zastaveno azylové řízení z důvodu nepřipustnosti žádosti dle § 10a písm. e) citovaného zákona, přiznat odkladný účinek, a to pro rozpor s veřejným zájmem.*“

[5] Podle § 107 s. ř. s. *[k]asační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Předně Nejvyšší správní soud uvádí, že přiznání odkladného účinku kasační stížností prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné,

pokračování

dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter institutu výjimečného a měl by statisticky vzato být přiznáván v menšině případů, nikoli zpravidla. Pojímání odkladného účinku jako výjimky z pravidla tedy znamená, že újma, která má hrozit žadateli o jeho přiznání, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že žaloba resp. kasační stížnost odkladný účinek nemá mít, nebylo výjimečně uplatněno (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014 - 56). Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje.

[8] V projednávaném případě stěžovatel namítal, že ochrana jeho soukromého a rodinného života na území ČR převyšuje potenciální újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám a neznamená žádné ohrožení důležitého veřejného zájmu.

[9] Stěžovatel vede na území ČR rodinný život se svou manželkou, která zde podniká a s níž očekával, dle jeho vyjádření v žalobě, dne 3. 5. 2018 narození jejich potomka. Ve společné domácnosti pak žije i se třemi dětmi své manželky. Stěžovatel má taktéž na území ČR své dvě nezletilé děti. Žalovaný uvedené nerozporuje, pouze se ve svém vyjádření omezil na obecné deklarování, že stěžovatel neuvádí ve svém návrhu skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon rozhodnutí by pro něj znamenal újmu. V této situaci má Nejvyšší správní soud za to, že nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a s tím související povinnost opustit území by pro stěžovatele znamenala zásadní zásah do rodinného života. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by naopak nemělo vyvolat újmu ve vztahu k jiným osobám, neboť sama skutečnost, že stěžovatel bude moci pobývat na území ČR i po krátkou dobu řízení před Nejvyšším správním soudem, by se práv a právem chráněných zájmů třetích osob neměla negativně dotknout.

[10] Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by pobyt stěžovatele na území ČR po dobu řízení o kasační stížnosti ohrozil důležitý veřejný zájem. Žalovaný odkazuje na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2014, č. j. 45 Az 10/2014 - 38, které však na situaci stěžovatele není aplikovatelné. V uvedeném případě před Krajským soudem v Praze totiž žalobkyně podala pět žádostí o udělení mezinárodní ochrany, a to vždy s totožnými důvody a ve velmi rychlém sledu. Proto Krajský soud v Praze dospěl k závěru, že žalobkyně zjevně zneužívá azylové řízení a přiznání odkladného účinku projednávané žalobě by dle jeho názoru bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. O takový případ se však v situaci stěžovatele nejedná. Ten totiž podal svou druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to po dvou letech od podání první žádosti. Nejvyšší správní soud dále přihlédl k tomu, že stěžovatel na území ČR nepáchá žádnou trestnou činnost či jiné závažné společensky nebezpečné jednání (v trestním řízení vedeném pod sp. zn. 52 T 23/2017 byl obžaloby zproštěn v celém rozsahu). V případě stěžovatele tedy nebylo zjištěno, že by jeho pobyt na území ČR představoval takové riziko, které by zakládalo rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[11] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud vyhověl návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[12] Nejvyšší správní soud dodává, že z rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze v žádném případě dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude o kasační stížnosti rozhodnuto ve věci samé (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu